

Länkipohjan koulun lakkauttamisprosessin käynnistäminen

Sivla 28.09.2023 § 103

Valmistelijat: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen, p. 0400 542 062,
johtava rehtori Juha Damskäg, p. 040 836 1604

Tausta

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 17.4.2019 § 17 päättänyt, että mikäli Koskenpään, Länkipohjan tai Juokslahden koulun oppilasmäärä vähentyy 30 oppilaaseen, niin kyseisen koulun lakkauttamisprosessi käynnistetään välittömästi siten, että koulu lakkautuu seuraavana parittomana vuonna. Oppilasmäärän tarkastelu tehdään vuosittain. Kaupunginhallitus käynnistää kaupunginvaltuuston päätöksenteon jälkeen koulujen lakkauttamisprosessit.

Valtuuston päätös: oppilasmäärä

Esityslistan liitteenä on oppilas- ja opiskelijaennuste 31.8.2023. Ennuste perustuu oppilas- ja opiskelijatietojärjestelmään sekä väestörekisteritietoihin.

Ennusteen mukaan perusopetuksen lv. 2023-2024 oppilasmäärä on 1 673 oppilasta. Ennustejakson viimeisen täyden lukuvuoden 2029- 2030 oppilasmääräksi ennustetaan 1 077 oppilasta. Vähennemä on 596 oppilasta. Vähennemän suhteuttamiseksi johonkin todettakoon, että Jämsänkosken yhtenäiskoulussa, johon kuuluu Korven koululla toteutettava alkuopetus, oppilasmäärä lv. 2023-2024 8/2023 on 490 oppilasta. Oppilasmäärä pienenee kaikissa peruskouluissa.

Länkipohjan koulun lukuvuoden oppilasmäärä 8/2023 on 27.
Ennustejakson viimeisen lukuvuoden 2029-2030 oppilasmääräksi ennustetaan 17 oppilasta. Vähennemä on 10 oppilasta.

Kouluun lähtevien syntymävuodet											2023-2024	
											versus	
											2029-30	
Lukuvuodet	2009	1/2023; tp 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2033		
	2010	lv. 2022-2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2034		
Perusopetus												
Yhteensä alakoulut	1550	1089	1050	966	872	779	714	666	635			
Yhteensä yläkoulut	879	626	623	614	616	586	544	487	442			
Peruskoul. yhteensä	2429	1715	1673	1580	1488	1365	1258	1153	1077		596	vähemmän
Koskenpää 1-6 yht.		32	29	30	28	21	20	20	17		12	vähemmän
Länkipohja 1-6 yht.		33	27	30	26	25	20	19	17		10	vähemmän
Lukiokoulutus	351	227	260	287	285	259	277	280	270	193	10	enemmän

Tilastointipäivänä 20.9.2023 ei koulun oppilasmäärässä ollut muutoksia, ei myöskään sivistyslautakunnan kokouspäivän 28.9.2023 iltapäivään mennessä. Koulutuksen järjestäjä seuraa ja varmentaa oppilasmäärät oppilastietojärjestelmän ja väestötietojärjestelmän kautta.

Kaupunginvaltuusto on määritellyt oppilasmäärän vähentymisen tiettyyn oppilasmäärään, jolloin lakkauttamisprosessi tulee saattaa toimielinten käsiteltäväksi ja päätettäväksi. Länkipohjan koulun osalta oppilasmäärä on alittunut lukuvuoden 2023-2024 alussa. Ennustejaksoon sisältyvien muiden lukuvuosien oppilasmäärillä ei ole lakkauttamisprosessin käynnistymisen suhteen merkitystä. Koulun mahdollinen oppilasmäärän kasvu kuin myös vähenemä tuodaan esiin lakkauttamisprosessin aikana sikäli, kun lakkauttamisprosessi päätetään käynnistää.

Esioppilaita ei koulun oppilasmäärään lasketa. Vuonna 2018 kouluverkosta päätettäessä Länkipohjan ja Koskenpään koulut muuttuivat kahden perusopetusryhmän kouluiksi 1.8.2019 alkaen (sivistyslautakunta 29.5.2018 § 60). Tämä edellytti, että esiopetus päätettiin järjestää yhteneväisesti kaupungissa. Tämän johdosta sivistyslautakunta päätti, että Länkipohjan ja Koskenpään esiopetus siirretään asteittain hallinnollisesti osaksi varhaiskasvatusta.

Länkipohjan osalta muutos toteutettiin lv. 2018-2019 alusta ja Koskenpään osalta lv. 2019-2020 alusta.

Länkipohjaan perustettiin 1.8.2018 alkaen Hallin päiväkodin etäosasto ja Koskenpäälle 1.8.2019 alkaen Koivulinnan päiväkodin etäosasto.

Valtuuston päätös: koulun lakkauttaminen seuraavana parittomana vuonna

Määrittely koulun lakkautumisesta seuraavana parittoman vuonna perustuu yhdysluokkarakenteisen koulun opetusjärjestelyihin. Vuorokurssiperiaatetta noudatetaan reaaliaineissa esimerkiksi ympäristö- ja luonnontieto, uskonto/ET, historia ja yhteiskuntaoppi.

Parittomaan vuosilukuun päättyvänä lukuvuotena oppilaat opiskelevat ensimmäisen, kolmannen ja viidennen vuosiluokan tuntimäärien mukaan. Parilliseen vuosilukuun päättyvänä lukuvuonna opiskellaan puolestaan toisen, neljännen ja kuudennen vuosiluokan tuntimäärien mukaan.

Vuorokurssiopetuksesta vuosiluokkaiseen opetukseen on järkevää siirtyä parittomaan vuosilukuun päättyvän lukuvuoden. Siirtymä on tällöin luonnollinen. Oppilas on opiskellut tarvittavat oppisisällöt ja tuntimäärät.

Kaupunginvaltuuston päätös tarkoittaa siten, että koulun toiminta lakkaisi 31.7.2025 eli lukuvuoden 2024-2025 päättymisen jälkeen.

Eräitä tunnuslukuja

Oppilaskohtainen kustannus kouluittain									
	TP 2021	Oppilas- määrä	Euroa / oppilas	TP 2022	Oppilas- määrä	Euroa / oppilas	TA+ Lta 2023	Oppilas- määrä	Euroa / oppilas
Juokslahti	491 390	58	8472	492865	59	8354	579526	61	9500
Kaipola	839 761	132	6362	893324	127	7034	1001511	119	8416
Koskenpää	286 198	34	8418	319914	32	9997	320324	31	10333
Kuorevesi	1 625 524	172	9451	1631862	161	10136	1770651	149	11884
Länkipohja	378 109	34	11121	376628	32	11770	403004	31	13000
Jämsänjoen yhtenäiskoulu	6 169 546	821	7515	6319033	792	7979	6615670	778	8503
Jämsänkosken yhtenäiskoulu	4 555 758	520	8761	4603757	517	8905	4659193	503	9263
Perusopetus yhteensä*	19 883 515	1763	11278	20449874	1746	11712	21291850	1687	12621

* Sisältää koulujen kustannusten lisäksi perusopetuksen yhteiset erät, hanketoiminnan, opetuksen maksuosuudet ja kehitysvammaopetuksen.

Yllä olevassa taulukossa on laskettu kouluittain oppilaskohtainen kustannus tilinpäätöksen 2021 ja 2022 sekä talousarvion 2023 mukaan. Länkipohjan koulun oppilaskohtainen kustannus vuonna 2022 oli 11 770 euroa. Luokkien 1-6 oppilaskohtainen kustannus on yleisesti keskimäärin alhaisempi kuin luokkien 7-9 opetus.

Yksittäisten koulujen kustannuksista puuttuvat mm. koulukuljetuskustannukset, hanketoiminnan kustannukset, erityisopetuksen kustannukset, opetuksen maksuosuudet muualle sijoitetuista oppilaista sekä vuosilta 2021 ja 2022 opiskeluhuollon kustannukset. Alimmalla rivillä (perusopetus yhteensä) kustannuksiin sisältyvät myös yhteisten erien, opetuksen maksuosuudet ja hanketoiminnan kustannukset. Opiskeluhuollon kustannukset siirtyivät vuoden 2023 alussa hyvinvointialueelle.

Länkipohjan koululla on tällä hetkellä kaksi luokanopettajaa ja lisäksi kiertävät erityisopettaja ja kielenopettaja. Koululla on kaksi koulunkäynti- ja vapaa-aikaohjaajaa. Henkilötyövuosia on opettajilla 2,65 sekä koulunkäynti- ja vapaa-aikaohjaajilla 1,30. Vakituudessa virkasuhteessa on yksi luokanopettaja, kiertävä erityisopettaja ja yksi ohjaaja. Vakituudessa työsuhteessa olevan koulusihteerin työajasta on Länkipohjan koululle mitoitettu 0,1 henkilötyövuotta. Lisäksi Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:n henkilöstömitoitus kohteessa on 1,3 htv pitäen sisällään varhaiskasvatuksen osuuden. Kiinteistönhoito järjestetään tilapalveluiden toimesta.

Henkilöstösuunnittelu on osa lakkauttamisprosessia.

Henkilöstön ja vanhempien informointi

Länkipohjan koulun henkilökunnalle on pidetty työyhteisöpalaveri 5.9 ja vanhempainilta 6.9. Samaisella viikolla on pidetty Länkipohjan päiväkodin henkilökunnalle työyhteisöpalaveri.

Lakkauttamisprosessista

Kyseessä ei ole kouluverkkoselvitys vaan yksittäistä koulua koskeva lakkauttamisprosessi. Taustalla ovat v. 2018 tehty kouluverkkoselvitys ja kaupunginvaltuuston päätös asiasta 11.6.2018 § 21 ja kaupunginvaltuuston organisaatioselvityksestä johtuva päätös 17.4.2019 § 17. Jälkimmäisessä kaupunginvaltuusto asetti seliteosan alussa todetun oppilasmäärärajan.

Lakkauttamisprosessissa tarkastelussa ovat mm. seuraavat asiat:

- tiivis kuvaus kaupungin taloudellisesta tilanteesta ja sen kehityksestä
- tiivis kuvas peruskouluverkosta
- perusopetuksen ja Länkipohjan koulun oppilasennusteet
- perusopetuksen ja Länkipohjan koulun käyttötalous ja investoinnit; lakkauttamisen taloudelliset vaikutukset
- Länkipohjan koulukiinteistön tilojen kunto ja tilojen käyttö muuhun kuin perusopetuksen palvelutarpeisiin
- pedagogiset seikat mm. vaikutukset vastaanottavan koulun perusopetusryhmien kokoon, yhdysluokka/erillisluokkaopetuksen järjestelyt, tuen muodot
- oppilashuoltopalvelut
- koulukuljetukset
- henkilöstösuunnitelma opettajien ja muun koulun henkilökunnan osalta
- tiivistetysti oppilaaksiottoalue ja lähikoulu; *kts. myös jäljempänä oleva kohta: toimivalta.*

Lakkauttamisprosessiin sisältyy lapsivaikutusten arviointi.

Prosessin aikana tehdään yhteistyötä kotien kanssa (PoL 3 §), huolehditaan, että oppilailla on mahdollisuus osallistua koulun toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä oppilaiden asemaan liittyvistä asioista (PoL 47a § 1 mom) ja kuullaan oppilaskuntaa.

Kuntalain säädöksiin 22 § perustuen varataan kuntalaisille ja palvelujen käyttäjille vaikuttamistoimielimille osallistumismahdollisuus ja mahdollisuus vaikuttaa asiaan. Asiassa noudatetaan hallintolain 41 § säädöksiä vireilletulosta, vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta ja niistä ilmoittamisesta. Vaikuttamismahdollisuudet pitävät sisällään myös aineiston nähtävillä pidon ja kirjallisten mielipiteiden jättämismahdollisuuden.

Kuntalain säädöksiin 26-28 § perustuen varataan vaikuttamistoimielimille (nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto) osallistumismahdollisuus ja mahdollisuus vaikuttaa asiaan.

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella määrittää henkilöstön kanssa toteutettavan välittömän ja välillisen yhteistoiminnan muodot, joita noudatetaan prosessin aikana. Lakkauttamisprosessi kuuluu lain 4 § mukaisiin yhteistoiminnassa käsiteltäviin asioihin.

Toimivalta

Jämsän kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluu koulun perustamisesta ja lakkauttamisesta päättäminen. Tämä tarkoittaa, että lakkauttamisprosessia seuraa toimieliinkäsittely, jossa kaupunginvaltuusto päättää asian.

Hallintosäännön 27 § kohta 3 mukaan sivistyslautakunta päättää oppilaaksiottoalueet. Oppilaaksiottoalue määrittää PoL 6 § 2 mom. oppilaan lähikoulun. Päätös oppilaaksiottoalueesta voidaan valmistella ja päättää vasta sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksensä koulun lakkauttamista koskevassa asiassa.

Aikataulu

Lakkauttamisprosessin aikataulua voidaan määritellä sen jälkeen, kun kaupunginhallitus on päättänyt prosessista. Talousohjelmasta johtuva tehtävien kasautuminen otetaan asiassa huomioon.

Johtava rehtori Juha Damskägg oli läsnä kokouksessa ja selvitti osaltaan asiaa.

Kirjelmä

Jämsän nuorisovaltuusto on toimittanut kirjelmän 26.9.2023 koskien Längelmäen koulun lakkauttamisprosessin käynnistämistä.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö §27 Sivistyslautakunta tehtävät ja erityinen toimivalta:
Sivistyslautakunta vastaa kuntalain mukaisena toimieliimenä lakisääteisten ja sopimukseen perustuvien sivistystoimialan palvelujen järjestämisestä ja toimintaedellytysten luomisesta Jämsän kaupungin asukkaille
Kaupunginvaltuusto 17.4.2019 § 17

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

1. Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se käynnistää Länkipohjan koulun lakkauttamisprosessin.
2. Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi Jämsän nuorisovaltuuston kirjelmän. Kirjelmä toimitetaan edelleen kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Päätös

Keskustelun aikana Timo Salokorpi teki esityksen asian pöydällepanosta. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Sivistyslautakunnan päätös on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Timo Salokorpi jätti päätökseen eriävän mielipiteen (liite).

Valmistelu kaupunginjohtaja Hanna Helaste p. 0400 742 751

Kuoreveden yhtenäiskoulun rehtorilta 12.10.2023 saadun ennakkotiedon mukaan kaupungin sisäinen muuttoliike on muuttamassa syksyn aikana Länkipohjan koulun oppilasmäärää ja -ennustetta seuraavasti:

Lukuvuodesta 2023-2024 alkaen oppilasmäärä on lisääntymässä yhdellä (1) oppilaalla. Lisäksi on väestötietoihin perustuen ennakoitu, että lv. 2027-2028 alkaen oppilasmäärä on lisääntymässä yhdellä (1) oppilaalla.

Muutokset on huomioitu Länkipohjan koulun oppilasennusteessa.

Kouluun lähtevien syntymävuodet	-16	-17	-18	-19	-20	-21	-22
Lukuvuodet	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Länkipohja	28	31	27	26	22	20	18

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi Jämsän nuorisovaltuuston kirjelmän.

Ennen kokousta saapuvat kirjelmät toimitetaan kaupunginhallituksen tietoon ja merkitään pöytäkirjaan.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 24 / kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Hanna Helaste

1. Kaupunginhallitus käynnistää Länkipohjan koulun lakkauttamisprosessin.
2. Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Keskustelun aikana Antti Lähdesmäki esitti Markos Koskisen kannattamana, että asia tarkastetaan normaalin menettelyn mukaan, ei kokouksessa.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, tuli suorittaa äänestys. Äänestystavaksi päätettiin kättennostoäänestys.

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus (kohta 2.) sai seitsemän (7) ääntä (Jorma Poti, Lotta Ahola, Merja Lahtinen, Anssi Mennala, Ulla Patronen, Sanna Rajala, Ilkka Salminen). Antti Lähdesmäen esitys sai kaksi (2) ääntä (Markos Koskinen, Antti Lähdesmäki).

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena, että äänin 7-2 kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen kohta 2. eli pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Keskustelun aikana Antti Lähdesmäki esitti Markos Koskisen ja Ilkka Salmisen kannattamana seuraavaa:

Esitän, että Länkipohjan koulun lakkauttamisprosessia ei käynnistetä. Perustelut: Länkipohjan koulun lakkauttamisprosessia ei tule käynnistää, koska oppilasmäärä on jo ensi lukuvuonna 2024-2025 ylittää valtuuston päättämän 30 oppilaan rajan. Länkipohjan koulun lakkauttamisprosessia ei tule käynnistää nyt erillisenä päätöksenä, koska Jämsän kaupunki on 5.10.2023 julkaissut laajan säästösuunnitelman, jonka kohtalokkaat kokonaisvaikutukset kyläseuduille tulee huomioida valtuuston käsitellessä koulujen tilannetta. Ennakkovaikutusten arviointi on kaupungin lakisääteinen tehtävä ja nyt esitetyssä asioiden käsittelyjärjestyksessä vaikutustenarviointia ei tehdä lain edellyttämällä tavalla. Länkipohjan koulun lakkauttamisprosessia ei tule käynnistää, koska 5.10.2023 julkistetussa säästösuunnitelmassa on esitetty toimenpiteitä myös Juokslahden ja Kaipolan koulujen osalta. Kouluverkkoja koskevat päätökset tulee tehdä kokonaisvaltaisena kouluverkkosuunnitelmana eikä nyt esitetyllä tavalla yksittäisinä, eri kouluja eri tavoin, koskettavina eriaikaisina prosessipäätöksinä.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, tuli suorittaa äänestys. Äänestystavaksi päätettiin kättennostoäänestys.

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus (kohta 1.) sai kuusi (6) ääntä (Jorma Poti, Lotta Ahola, Merja Lahtinen, Anssi Mennala, Ulla Patronen, Sanna Rajala). Markos Koskisen esitys sai kolme (3) ääntä (Markos Koskinen, Antti Lähdesmäki, Ilkka Salminen).

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena, että äänin 6-3 kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen kohta 1. eli Länkipohjan koulun lakkauttamisprosessi käynnistetään.

Markos Koskinen ja Antti Lähdesmäki jättivät päätökseen eriävät mielipiteet.

Piritta Rantanen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 18.36 (etäyhteys).

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen ja johtava rehtori Juha Damskägg olivat läsnä asian käsittelyn aikana (poistuvat klo 18.52).